

1. Nummersystemer for købmandsgårde og huse i Aarhus Købstad:

I forbindelse med en beskrivelse af en række købmandsfamilier i Aarhus: Malling-, Kaarsberg og Lewerk-huusen med fleres historie indgår familiernes mange ejendomme i Fiskergade, Dynkarken og Spanien som en væsentlig kilde ikke mindst, fordi der i modsætning til familiernes dagligdag er bevaret arkivalier i form af brandforsikringer, skøde- og panteprotokoller m.m.

Også tidligere tiders litteratur har omtalt disse ejendomme, men typisk kun med en upræcis placering i den pågældende gade. Det har derfor været lidt at en udfordring mere nøjagtigt at få placeret disse ejendomme i forhold til vores nuværende kendskab til gadernes bygningsmasse.

Mine erfaringer med nogle af disse kilder herunder ikke mindst måden at identificere ejendommene er forsøgt beskrevet her.

Viby J, den 17-05-2017 RN0184 Torben Aastrup

2. Resumé:

Ud over, at familierne i generationer har været skippere og købmænd, har de også som ejere været knyttet til ejendomme "ved Aaen" [Åboulevarden], Fiskergade, Dynkarken og Spanien.

Det har givet problemer for senere tider at få henført den rette ejendom til den rette ejer herunder at bestemme tidspunktet for ejendommens besiddelse. Først i 1864 får man det første matrikelkort over byens ejendomme. I nyere tid volder det problemer at få placeret ejendommene ift. den i dag fortsat gældende matrikuleringen fra 1863 og husnummerering fra 1869.

Dette skyldes primært de mange forskellige nummersystemer, der har været anvendt til at definere den enkelte ejendom og ikke mindst manglen på omsætningstabeller, når man skiftede nummersystem.

I denne artikel forsøger jeg at give et overblik over disse nummersystemer, ligesom jeg har forsøgt at opstille en omsætningstabel mellem de forskellige systemer for Mindegade, Dynkarken og Spanien.

Med min viden nu ser det ud til, at man for at leve op til den første folketælling for 1787s krav om et husnummer for hver ejendom, efterfølgende har udarbejdet det første husnummer baseret på en fortløbende nummering for tre områder af byen. Dette nummer er brugt i folketællingen 1801, ligesom det ofte fremgår af tidens annoncering.

Med resolutionen af 30-09-1827 udarbejder man det andet husnummersystem, som er den fortløbende nummerering af samtlige af byens huse hentet i den samtidige brandforsikring pr. 1827. Husnummeret fra 1827 fortsætter frem til 1869, hvor man indfører det fortsat gældende engelske nummersystem med ulige numre i gadens ene side og lige numre i gadens anden side.

På det matrikulære område ser man det første matrikelnummer i brandforsikringen 1801, og det gentages i en række brandforsikringer til og med 1837. Dette matrikelnummer er ikke set i andre kilder, og den fremgår heller ikke i datidens avisannoncer.

Med Lov af 11-02-1863 pålægger man købstæderne at tildele hver ejendom et entydigt matrikelnummer i et givet område: ejerlauget.

Udover disse numre har hver ejendom i brandforsikringerne været forsynet med et unikt forsikringsnummer til at identificere den pågældende forsikring, men nummeret vil ofte være ændret i den efterfølgende brandforsikring som følge af til- eller afgang af huse, ligesom ubebyggede grunde ikke er opført. Forsikringsnummeret for perioden 1827-1837 får dog den betydning, at dette nummer, som anført foran, genbruges som det andet husnummer i 1827.

Ved at klikke på dette [link](#) får du et kort over den del af Aarhus, hvor Mallings købmandsgård og Enkesædet lå i nutidens Dynkarken.

3. Indholdsfortegnelse:

1. Nummersystemer for købmandsgårde og huse i Aarhus Købstad:	1
2. Resumé:	1
3. Indholdsfortegnelse:	2
4. Tabel over kildernes husnumre og matrikelnumre.....	4
5. Nummersystemer til at identificere ejendommene:	5
6. 1787 Det 1. husnummer brugt i folketællingerne for 1787 og 1801:.....	6
1787 Det 1. husnummer i Aalborg	6
1789 Det 1. husnummer i Aarhus	7
Figur 1 Hus nr. 148: Studsgade 70, Nørreport 20, 01-06-2015 Torben Aastrup	8
7. 1827 Det 2. husnummer fra brandforsikringen 1827 angivet i folketællingen for 1834:.....	8
30-09-1827 Resolutionen om faste og uforanderlige husnumre	8
Figur 2 Husnumre på Vestergade 29/656, Aarhus Kunst-Akademi, 2015 Torben Aastrup	9
23-08-1828 Ibrugtagning af det andet husnummer	9
1834- Husnumre i folketællingerne 1834 og fremefter:.....	10
8. Det 3. husnummer indført i 1869:	10
Figur 3 Fortløbende husnumre i Canterbury, 2016 Torben Aastrup	11
Figur 4 Ejere, lejere, husnummer 1869 og matrikelnummer 1863 for Dynkarken 37, 39-41 og 43, 1880 Aarhus Vejviser	12
9. 1801-1846 Det 1. matrikelnummer:	12
10. 11-02-1863 Det 2. matrikelnummer.....	12
Figur 5 Matrikelkort over Mindegade i Aarhus opmålt 1864 og 1865	13
1869-1905 Matrikel- og husnummerprotokol for Århus Købstad.....	14

Ældre matrikelkort	14
11. 1761- Nummerering i brandforsikringsprotokollerne:	14
Forsikringsnumre	14
Husnumre	15
Matrikelnumre	15
Omsætningstabel	15
Tilgængelighed	16
12. 1787- Folketællingerne:	16
13. 1796-1829 Realregister for Aarhus Kjøbstad	17
Figur 6 Kolonneoverskrifter for husnr. 149 matr. nr. 367 [Dynkarken 43, matr. nr. 53], Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1826.....	17
1787 Opbygningen af det 1. husnummer.....	18
1796-1829 Afstemning af Realregisteret med andre kilder	21
14. 1859- Aarhus Vejviser:	24
15. 1870 Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus 1870:.....	24
Figur 7 Ejere, husnummer 1827 og 1869 samt matrikelnummer 1863 for Mindegade 4-18, 1870	25
16. Omsætningstabeller mellem forskellige perioders hus- og matrikelnumre.....	25
Figur 8 Omregningstabel mellem husnummer 1827 og 1869 samt matrikelnummer 1863, folketimidten.dk.....	27
Omsætningstabel over ejendomme i Dynkarken og Spanien:	27
Udenfor Mindeporten (Dynkarkens vestre og østlige side):	28
Udenfor Mindeporten (Spanien):	30
17. Problemer med interpolation af numrene:.....	34
18. Ejerne af bebyggelsen uden for den anden Mindeport:.....	35
1682 Grundtaksten og efterfølgende.....	35
1682 Dynkarken 1-37, matr. nr. 71-55	35
1682 Dynkarken 39-41, 43, matr. nr. 54 og 53 og Spanien 1-7, matr. nr. 52-49.....	36
1737 Dynkarken 39-41, matr. nr. 54	36
1737 Dynkarken 43, matr. nr. 53	36
1737 Spanien 1, matr. nr. 52	36
1737 Spanien 3-7, matr. nr. 51-49	36

Figur 9 Forklaring til kolonnerne i Grundtaksten 1682 og Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller 1683-1693.....	37
Figur 10 Uden for Mindeporten, nyt matr. nr. 49 til 88.....	39
19. Persongalleri:.....	39
20. Kilder:.....	39

4. Tabel over kildernes husnumre og matrikelnumre

I den efterfølgende tabel er markeret de fem nummersystemer, som er fundet i kilderne knyttet til Aarhus Købstad: Husnummeret fra 1787, matrikelnummeret fra 1801, husnummeret fra 1827, matrikelnummeret fra 1863 og husnummeret fra 1869. Der er fokus på de numre, som går igen på andre tidspunkter eller i andre kilder:

Nummersystemer til at identificere ejendommene: % = ikke anvendeligt nr.	Brandtaksation/-forsikring 63) 64)	Folketællinger: Gadernes Navn, samt Gaardenes og Huusenes No. saaog Familiernes Antal. 2)	Aarhus Vejviser 35)	Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus 1870. 36)	Realregister 1796-1829 54)	Aviserne
1761	lb.nr. %					
1771	lb.nr. %					
1781	Husnr. %					
1787		Familienr. %			Husnr. 1787	04-05- 1789 152)
1791	Husnr. %					
1801	Matr.nr. 1801	Husnr. 1787				
1811	lb.nr. %					
1811-1817	Matr.nr. 1801					
1817	Matr.nr. 1801					
1827	Matr.nr. 1801 (For.nr.=Husnr. 1827)			Husnr. 1827	Husnr. 1827	23-08- 1828 7b)
1834	(Husnr. 1827)	Husnr. 1827				
1837-1838	Matr.nr. 1801 Husnr. 1827					

Nummersystemer til at identificere ejendommene: % = ikke anvendeligt nr.	Brandtaksation/-forsikring 63) 64)	Folketællinger: Gadernes Navn, samt Gaardenes og Huusenes No. saag Familiernes Antal. 2)	Aarhus Vejviser 35)	Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus 1870. 36)	Realregister 1796-1829 54)	Aviserne
1837-1847	Matr.nr. 1801 Husnr. 1827					
1840		Husnr. 1827				
1845		Husnr. 1827				
1847	Husnr. 1827					
1850		Husnr. 1827				
1855		Husnr. 1827				
1857	Husnr. 1827					
1859			Husnr. 1827			
1860		Husnr. 1827				
1863				Matr.nr. 1863		
1867	Matr.nr. 1863 (Husnr. 1869)					
1869			Husnr. 1827	Husnr. 1869		
1870		Husnr. 1869 (Husnr. 1827)				
1871			Husnr. 1869			
1880		Matr.nr. 1863 Husnr. 1869	Husnr. 1869 Matr.nr. 1863			
1890		Matr.nr. 1863 Husnr. 1869	Husnr. 1869 Matr.nr. 1863			

5. Nummersystemer til at identificere ejendommene:

Problemerne med at udpege de enkelte ejendomme hænger ikke mindst sammen med, at man gennem tiderne har brugt forskellige numre til at identificere den enkelte ejendom. Godt nok indførte man fra 1761 tvungne ejendomsforsikringer registreret i en protol med en fortløbende nummering, men nummeret blev ændret fra periode til periode som følge af til- eller afgang af huse. I begyndelsen havde man tilsyneladende ikke fantasi til at se væksten i byens ejendomme, for så ville man formodentlig have lavet et mere permanent system, som det efterfølgende husnummer fra 1787 og matrikelnummer fra 1801 måske er udtryk for.

I brandtaksationen pr. 1781 oplyser man et nummer for huset, men dette husnummer ændres i takt med stigningen i antallet af huse. Eks. har Dyrkarken 39-41 husnummeret 247 i 1781 og 248 i 1791. Dette husnummer har desværre ingen sammenhæng med det første husnummer (Husnr. 1787) påbegyndt 1789 og på foranledning af folketællingen 1787. 63)1781 og 1791

I folketællingen pr. 01-07-1787 skulle man over hele landet have anført husnummeret (Husnr. 1787), hvad man ikke gjorde i Aarhus, selvom man kunne have genbrugt husnummeret fra brandforsikringen 1781. Først i 1789 kom det 1. husnummer (Husnr. 1787).

I 1801 erstattes husnummeret i brandforsikringen af et forsikringsnummer og et matrikelnummer (Matr.nr. 1801). Forsikringsnummeret skifter fortsat i takt med flere huse, mens Matr.nr. 1801 går igen i brandforsikringen 1811-1817, 1817, 1827 og 1837.

I 1827 indfører man ved lov det 2. husnummer (Husnr. 1827) til afløsning af nummeret fra 1787. Dette nummer optræder første gang den 23-08-1828 i Aarhus Stiftstidende og i folketællingen fra 1834. Dannelsen af dette 2. husnummer sker ved, at forsikringsnummeret pr. 1827 genbruges som husnummer eks. i folketællingen 1834 frem til og med 1860 og optræder fortsat i brandforsikringen 1837, 1847 og 1857.

I 1863 påbegynder man de i dag kendte matrikelnumre og -system (Matr.nr. 1863) med i princippet faste numre. Samtidig får man tegnet det første dækkende matrikelkort over Aarhus bygrunde. 34) I 1869 får man indført det fortsat gældende 3. husnummer (Husnr. 1869) efter det engelske system med lige og ulige numre på hver sin side af den pågældende gade.

Desværre findes der få kilder, hvor man har en omsætningstabel mellem de forskellige numre, så det volder en del problemer med at følge en given ejendom gennem flere perioder. Manglen på folketællinger i perioden 1801 til 1834 gør det ikke nemmere.

Der er således tale om mindst 5 nummersystemer, som for hver sin tid identificerer en given ejendom i Aarhus Købstad. Hertil kommer en række løbenumre i grundtakstprotokoller, folketællinger m.fl.:

6. 1787 Det 1. husnummer brugt i folketællingerne for 1787 og 1801:

Såvel i folketællingen for 1787 som 1801 fremgår det af det fortrykte skema, at man skal oplyse *Gadernes Navne, samt Gaardenes og Husenes No. saaog Familiernes Antal*. I 1787 er dette tilfældet eks. i Aalborg, men Aarhus angiver kun et familieløbenummer, husnummeret kommer først med fra 1801.

1787 Det 1. husnummer i Aalborg

I en forestilling [skrivelse] fra Rentekammeret udfærdiget den 13-03-1787 efter mundtlig ordre fra kongen beskrives forslaget til folketælling. Kilde: Folketællingen Århus 1787 ved Sven Erik Christiansen, Leif Dehnits, Jan Rømer og Torben Aastrup, 1994

Trods den klare forskrift i de trykte skemaer til folketællingen pr. 01-07-1787: "*Gadernes Navn, samt Gaardenes og Huusenes No. saaog Familiernes Antal*" er der ikke i Aarhus husnumre for ejendommene på dette tidspunkt. En søgning i *De Aalborgske allene privilegerede Jydske Efterretninger* viser, at der har været husnumre i Aalborg siden en gang i 1781 (og København før

den tid), for den 30-11-1781 annoncerer P. Rodschou, at hans hus i Skolegaden 315 i Aalborg er til salg. 124)30-11-1781

Også omkring folketællingen pr. 01-07-1787 anvendes husnummeret [Husnr. 1787] flittigt i Aalborg, som det fremgår af disse avisannoncer:

Den 05-01-1787 annoncerer Inge, salig Graaes boende i Brøde-Gaden No. 414 [Inger Graah, Brødre Gyden no. 414, Aalborg]. 124) 2)1787

Den 23-02-1787 annoncerer Hans Wille boende i Graven No. 104 [Hans Ville, Graven Gade no. 104, Aalborg]. 124) 2)1787

Den 06-04-1787 er der kar til salg på Algaden No. 360 [Laurids Møller, Ahlgaden 359 og 360, Aalborg]. 124) 2)1787

Den 04-07-1788 udlejer tinstøber Peter Bergman et hus i Skolegaden No. 320 [Skolegade no. 320, Aalborg] og samme dato befinder en kalkun sig i Vestergade No. 49 [Jens Jacob Overvad, Væstergade 49, Aalborg]. 124) 2)1787

Den 12-06-1789 udlejer Hans Chr. Weyle kamre i Øster Aae No. 106 i Aalborg [Hans Veyle, Øster Aae 206, Aalborg]. 124) 2)1787

Ligesom det fremgår af alle folketællingens indføringer i Aalborg. 2)1787

1789 Det 1. husnummer i Aarhus

Først den 04-05-1789 ser vi den første annonce med et husnummer [Husnr. 1787] i Aarhus. *Den Kongelige privilegerede Viborger Samler* (Aarhus Stiftstidendes udkom først første gang den 03-01-1794) fortæller, at:

«En Enke med 2de Døttre, der fra Kiøbenhavn her til Aarhus for nogen Tid siden er ankommen, boende paa Adelgaden No. 3. ønsker sig saavel fra Landet som her af Byen, honette Folks Døttre i Information [undervisning] udi følgende Videnskaber, saasom: fransk og tydsk Sprog...152)04-05-1789

Efterfølgende den 18-05-1789 bringer avisen dog en rettelse af trykfejlen: «boende i Middelgaden No. 63» [Mejlgade 46, matr. nr. 880]. 152)18-05-1789

Den 23-01-1792 ser vi den anden annonce vedrørende Aarhus: «Efter Dom og Udlæg bliver Værtshuusholder Rasmus Laursens Gaard i Aarhus, beliggende paa Broeberg Gaden under No. 342 [Frederiksgade 6-10, matr. nr. 387-385,], samt et ham tilhørende Huus i Mølleguden under No. 42 [Mølleguden 10, matr. nr. 487] stillet til offentlig Auction første Gang Fredagen den 27de Januarii [27-01-1792]...» 152)23-01-1792.

Til identifikation af de tre ejendomme og den efterfølgende ejendom har jeg gjort brug af det efterfølgende *Realregistret 1796-1829* i mangel af husnummer i folketællingen 1787 for at finde Husnr. 1827, som i omsætningstabellen i www.folketimidten.dk så giver nutidens gade- og matrikelnummer. 54) 1796-1829 og 9c)

De første annonceringer i Aarhus Stiftstidende med husnummering, efter at avisen begynder at udkomme, ser vi den 22-01-1794:

H.S. Lemmich tilbyder undervisning fra sin bopæl på Middelgade No. 103 [Mejlgade 45, matr. nr. 1019], og ligtorneoperatør Elias Marcussen logerer pt. på Guldsmedgaden No. 216 [Guldsmedgade 22, matr. nr. 631]. 7b)22-01-1794 og 54) 1796-1829

I modsætning til det efterfølgende husnummer fra 1827 var der formodentlig ikke instrukser om, at det første husnummer skulle være malet på husets facade. Ikke desto mindre viser det sig efter ovennævnte opdagelse af husnummeret af husnummeret fra 1787, at der over døren til Arkitektskolens skolens bygning i det nuværende Nørreport 20 før Studsgade 70, matr. nr. 933e, står mejslet 148, hvilket svarer til denne ejendom i Realregisteret, hvor købmand Hans Rae står som ejer af husnr. 1787: 148 eller husnr. 1827: 168. 54):

Figur 1 Hus nr. 148: Studsgade 70, Nørreport 20, 01-06-2015 Torben Aastrup

7. 1827 Det 2. husnummer fra brandforsikringen 1827 angivet i folketællingen for 1834:

30-09-1827 Resolutionen om faste og uforanderlige husnumre

I en resolution af 30-09-1827 afsagt af Aarhus Stiftsamst læst den 17-08-1830 forlanger man for at få sikret panteregistrenes tydelighed og pålidelighed i fremtiden, at [hus]numrene ved den nu forestående omtaksring [1827-1837] af samtlige bygninger i brandforsikringen bliver faste og uforanderlige samt påmalet over indgangen til ethvert sted. 33)#155

Herefter indføres i Aarhus Købstad nu det andet sæt husnumre [Husnr. 1827] med en fortløbende nummerering fra 1 til knap 1000 til afløsning af det første husnummer fra 1787 [Husnr. 1787]. Da man allerede har en entydig nummerering i brandforsikringsprotokollerne, ligger det jo lige for at genbruge forsikringsnummeret til husnummer fra protokollen påbegyndt den 11-10-1827. Husnummeret findes specifikt angivet som sådan i brandtaksationen for perioden 1834/1837-1838 (63) og i brandforsikringen for 1837-1847 og frem til og med takseringen 1857-1867 (64).

På nogle bygninger valgte man en mere langsigtet løsning med indgravering af husnummeret, som det ses på denne ejendom med det gamle hus 656 og det nye husnummer 29:

Figur 2 Husnumre på Vestergade 29/656, Aarhus Kunst-Akademi, 2015 Torben Aastrup

23-08-1828 Ibrugtagning af det andet husnummer

Det nye husnummer [Husnr. 1827] tages i anvendelse i annoncerne i Aarhus Stiftstidende, hvor det første gang synes at ske den 23-08-1828, idet man samtidig angiver det 1. husnummer [Husnr. 1787]: Skifteretten afholder auktion i avlsmand Christopher Andersens gård Bag Klosteret gl. no. 187 og ny no. 836 [Klostergade 61-65, matr. nr. 540-539]. 7b)23-08-1828

Sidste gang denne form for annoncering synes at være sket med angivelse af både gammelt og nyt husnummer, er den 08-06-1840, hvor justitsråd Hans Astrup Fleischer indstævner ihændehaveren af en obligation udstedt med 1. prioritet i Brobjerg nu Frederiksgade gl. no. 285 og ny no. 546 [Frederiksgade 29, matr. nr. 229]. 7b)08-06-1840

I denne periode har jeg fundet 23 ejendomme beskrevet med såvel det gamle husnummer som det nye. Mange af disse annoncer er indrykket af myndighederne. Herefter refererer man udelukkende til husnummeret fra 1827.

Til identifikation af ejendommen er anvendt såvel *1796-1829 Realregister for Aarhus Kjøbstad* og www.folketimidten.dk. 54)1796-1829 og 9c)

Brugen alene af det nye husnummer synes at være begyndt omkring den 30-04-1830, hvor guldsmed S. Warberg meddeler, at han er flyttet hen til guldsmed Høg på Vestergade no. 653 [Vestergade 21, matr. nr. 401 på hjørnet til Østre Møllesti 1]. 7b)30-04-1830

1834- Husnumre i folketællingerne 1834 og fremefter:

Husnummeret indført fra 1827 er angivet i folketællingerne for 1834 frem til og med 1860. I nogle konkrete ejendomme kan man i folketællingen 1870 være heldig at se både det nye husnummer [Husnr. 1869] med det gamle [Husnr. 1827] tilføjet. Som eksempel viser forsiden til Malling-familiens købmandsgård begge husnumre: "Dynkarken 366-367, De sammenbyggede Gaarde No. 39, 43, Niels Mallings Enke" [RN9034 Mathilde Kirstine Linnemann, Dynkarken 39-41, matr. nr. 54 og Dynkarken 43, matr. nr. 53] 2)1870

8. Det 3. husnummer indført i 1869:

Det gamle husnummersystem med fortløbende numre [Husnr. 1827] fra nr. 1 var i 1859 nået til 1124 og i 1869 til 1388, men eftersom de tildelte numre i sagens natur jf. resolutionen af 30-09-1827 var faste gennem tiden, så lå de højeste og yngste numre spredt over hele byen, hvilket til sidst skabte kaos. I 1869 blev dette husnummersystem ændret til det i dag fortsat anvendte system med gadenavne og husnumre efter engelsk forbillede med ulige numre i venstre side af gaden og lige numre i højre side set fra Domkirken. 9c)

Det er dog ikke sådan, at man i England var klogere end her hjemme. Dette billede fra Canterbury i England viser, at forløbende husnumre før og fortsat er en del af deres husnummerering:

Figur 3 Fortløbende husnumre i Canterbury, 2016 Torben Aastrup

Det nye husnummer optræder første gang i den tredje Vejviser udgivet af bogtrykker Peter Nielsen i 1871 dog desværre uden reference til det gamle husnummer. 48)bind II#61

Som en hjælp for os indeholder folketællingen for 1870 nogle gange såvel det gamle husnummer fra 1827 som det nye fra 1869 andre gange enten det gamle eller det nye nummer.

Aarhus Kommunes "Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus fra 1870" indeholder til gengæld de gamle husnumre [Husnr. 1827], de nye husnumre [Husnr. 1869] og nye matrikelnumre [Matr.nr. 1863] samt ejeren af ejendommen. 36)1870

I Aarhus Vejviser har man fra 1880-udgaven opført såvel gadenavn, husnummer som matrikelnummer. (a- og b-matrikelnumre skyldes senere tiders udstykning. RN9006 John Gaarn Malling var den sidste af Malling-slægten, som ejede købmandsgården i Dynkarken 39-41) 35)

37 (55)	*	Skipper J J Jørgensen
39=41 (54 a)	s	Kjøbmand J G Malling
		Jernb.assfist. N Malling
		Premierlieutn. N Rühnel
	l	Froken S Brønnum
	sb	Enkemd. G Greffel
		Smed G Rasmussen
43 (53 b)	s	Kapt. G J G F Aranold
		Froken G S Linnemann
	l	Proprietair J Erichsen

Figur 4 Ejere, lejere, husnummer 1869 og matrikelnummer 1863 for Dynkarken 37, 39-41 og 43, 1880 Aarhus Vejviser

9. 1801-1846 Det 1. matrikelnummer:

Formodentlig er det Aarhus Købstads styre, som er initiativtager til at tildele de enkelte ejendomme et matrikulsnummer eller matrikelnummer [Matr.nr. 1801].

Nummeret fremgår således af brandforsikringerne i perioden 1801, 1811-1827, 1817-1827, 1827-1837 og 1837-1847, hvorefter det udgår i de to efterfølgende taksationer for perioderne 1847-1857 og 1857-1867, hvor et nyt og varigt matrikelnummer [Matr.nr. 1863] så indføres i 1863, men disse to matrikelnumre er forskellige. 64)

En gennemgang af en lang række aviser i denne periode afslører, at brugen af dette matrikelnummer ikke synes at være tilstede på nær to tilfælde, der begge stammer fra Horsens:

Den 16-09-1814 sætter købmand Jens Overbye Ingerslev sin gård ved Aaen i Horsens under matricul no. 168 på auktion. 7b)16-09-1814

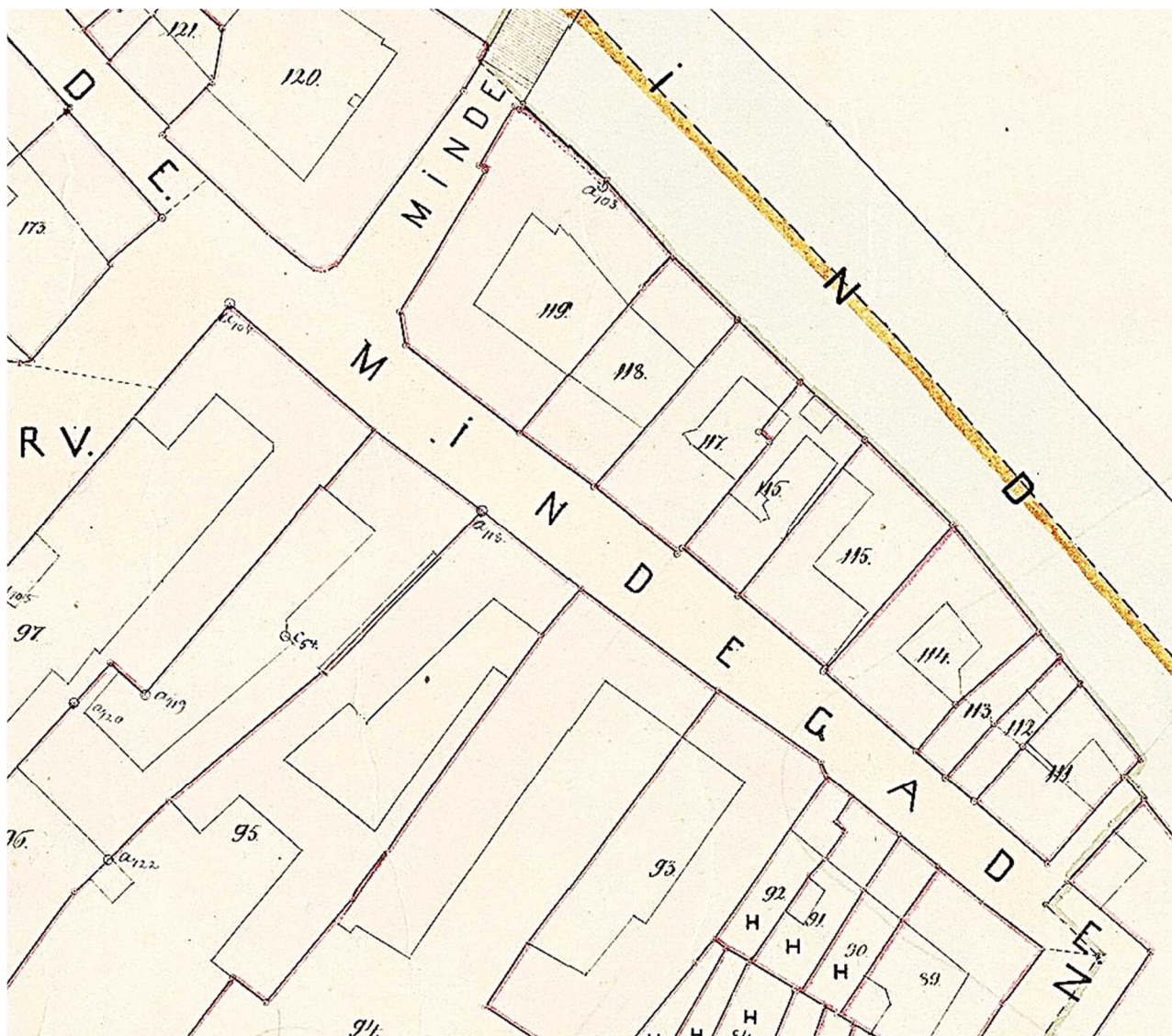
Den 08-04-1817 sætter feldbereder Jens Bierring sit sted på byens Hospitalsgade under matricul no. 42 i Horsens på auktion. 7b) 08-04-1817

De øvrige annoncer omhandler alle jordarealer uden for byerne. 7b)

10. 11-02-1863 Det 2. matrikelnummer

I Lov af 11-02-1863 om den kommunale beskatning i købstæderne uden for København, se særligt § 5, påbydes det at udarbejde et register (Matrikullen) over ejendommenes matrikelnummer [Matr.nr. 1863], ligesom man også skulle udarbejde et matrikulskort i målestokken 1:800 indeholdende samtlige de i Matrikullen optagne ejendomme. 33)1933#154

I Aarhus blev stiftslandinspektør F.W. Honum [Troels Wilhelm Honum] sat til at udarbejde dette kort og den samtidige matrikul, som er det ældste matrikelkort over Aarhus Købstad: *Plan i Den sydlige Deel af Aarhus Kjøbstads Grund beliggende i Ning Herred, Aarhus Amt opmaalt i 1864 og i 1865 af F W Honum, Stiftslandinspecteur Haverne ere betegnede: H. 1:800 sand Størrelse.* 34) Et udsnit af dette kort ses her:.

Figur 5 Matrikelkort over Mindegade i Aarhus opmålt 1864 og 1865

Dette matrikelnummer eksisterer i princippet forsat i dag dog korrigeret for de ændringer, som udstykning eller sammenlægning af ejendomme herunder overførsel af områder til andre ejerlav, som eks. indlemmelsen af dele af Viby Sogn pr. 01-01-1874 efterfølgende har medført. Disse ændringer kan i sig selv være en udfordring.

1869-1905 Matrikel- og husnummerprotokol for Århus Købstad

Protokollen: *1869-1905 Matrikel- og husnummerprotokol for Århus Købstad* kan være den matrikulfortegnelse, som er omtalt i lov af 11-02-1863 om udarbejdelse af matrikelnumre [Matr.nr. 1863] for købstaden. Protokollen er påbegyndt af ovennævnte [stifts]landinspektør Troels Wilhelm Honum og videreført af landinspektør Jens Peter Rørholm. [Landinspektør Jens Peter Rørholm eksisterede den 27-12-1935, og der er afleveret arkivalier til Rigsarkivet for perioden fra 1896 til 1944 fra ham.] 156)

Protokollen indeholder pr. gade husnummer [Husnr. 1869] og matrikelnummer [Matr.nr. 1863] påført et stiliseret matrikelkort over gadens ejendomme formodentlig ajourført i perioden 1869-1905. Disse ajourføringer kan være en hjælp, hvis ejendommen er matrikulært ændret efter 1869.

Et udsnit af denne protokol er vist under afsnittet *Problemer med interpolation af numrene*.

Ældre matrikelkort

Det ældste matrikelkort over Aarhus Markjorder er fra 1841-1842 33)1940#78. [Det er delvist korrekt, der findes desuden dels et kort over Markjorderne dels et kort over tofterne i Vor Frue Sogn begge fra 1816. Sidstnævnte med matrikelnumrene 1-16, der ikke har noget med forannævnte matrikelnummer at gøre. 56)]

11. 1761- Nummerering i brandforsikringsprotokollerne:

Forsikringsnumre

Brandforsikringsprotokollerne (oprindeligt en taksationsprotokol senere hen både en forsikrings- og taksationsprotokol) opstår i 1761, da Købstædernes almindelige Brandforsikring blev stiftet jf. kongelig anordning af 13-01-1761. 14) Den første protokol: taksationsprotokol for Aarhus Købstad er således dateret allerede den 16-02-1761. 63)1761

Der findes dog ældre taksationsprotokoller såkaldte mandtalslister bl.a. fra den 31-01-1729, hvor ejendommene er oplyst under hvert sit nummer med en kort angivelse af ejer, forsikringsemne samt afgiftsbeløb.

I brandtaksationsprotokollerne for 1761, 1771-1773, 1781-1789 og 1791 har hver ejendom sit eget forsikringsnummer, men i områder med nye bebyggelser vil nummeret for den enkelte ejendom stige med antallet af forsikrede ejendomme. For Dynkarken, Spaniens vedkommende ser det ud til, at antallet af forsikrede ejendomme har været stabile i perioden 1837 til og med 1857.

Forsikringsnummeret ligner et fortløbende nummer omfattende hele byen, som man starter forfra med for hver ny forsikringsperiode. Dog har man i brandforsikringsprotokollen for 1811 opført uvist af hvilken grund såvel forsikringsnummeret for 1801-1810 som et nyt forsikringsnummer, som gælder for perioden 1811-1817.

For brandforsikringen 1801, 1811 og 1811-1817 gælder denne lille omsætningstabel disse tre brandforsikringer imellem:

Forsikringsnummeret i 1801 = gammelt forsikringsnummer i 1811

Nyt forsikringsnummer i 1811 = forsikringsnummeret i 1811-1817

Gammelt matrikelnummer 1801 [Matr.nr. 1801] = gammelt matrikelnummer i 1811-1817 [Matr.nr. 1801]

Denne lille omsætningstabel kan bruges mellem de tre protokoller.

Husnumre

Kravet om at kunne identificere ejendommene jf. resolutionen af 30-09-1827 er opfyldt for så vidt angår brandforsikringerne. *Forsikringsnummeret* i brandforsikringen for 1827-1837 genanvendes som anført foran i brandtaksationen for perioden 1834/1837-1838 63), i brandforsikringen for 1837-1847 og frem til og med takseringen 1857-1867 64) nu med betegnelsen *husnummer* [Husnr. 1827].

Matrikelnumre

I brandforsikringsprotokollen 1801-1810 optræder der såvel et forløbende forsikringsnummer som et [1.] matrikelnummer [Matr.nr. 1801]. Forsikringsnummeret (kun for bygninger ikke ubebyggede grunde) varierer desværre fra taksering til taksering, medens det 1. matrikelnummer [Matr.nr. 1801] ser ud til at være fast fra 1801 til og med 1837-1847 med undtagelse af 1811, som ikke har et matrikelnummer.

Det er ikke lykkedes mig at opspore baggrunden for dette matrikelnummer, der til forveksling minder om samme ejendommers husnumre i hvert tilfælde for området ved Dyrkarken, hvilket ikke gør det lettere at følge en given ejendom gennem kilderne.

Problemet bliver ikke mindre af, at der tilsyneladende heller ikke findes kort indeholdende disse første matrikelnumre.

Omsætningstabel

	1801-1810	1811	1811-1817	1817-1827	1827-1837	1834-1847	1847-1857 1857-1867	1867-1922
For. nr.	løbende	Gl. = For.nr. 1801-1810 Nyt: løbende	= nyt For.nr. 1811	løbende	For.nr. 1827-1837 [Husnr. 1827]	løbende	løbende	løbende
Matr. nr.	[Matr.nr. 1801]	%	[Matr.nr. 1801]	[Matr.nr. 1801]	[Matr.nr. 1801]	[Matr.nr. 1801]	%	Nyt matr. nr. [Matr.nr. 1863]
Hus nr.	%	%	%	%	%	= For.nr. 1827-	= For.nr. 1827-	Nyt hus nr.

						1837 [Husnr. 1827]	1837 [Husnr. 1827]	[Husnr. 1869]
--	--	--	--	--	--	--------------------------	--------------------------	------------------

(Farven er udtryk for et nummer, som går igen).

Brugen af ovennævnte omsætningstabel kan være nyttig til at finde ejendomme i perioden 1801 til nutiden. Har man det nutidige husnummer eller matrikelnummer, kan man ved hjælp af www.folketimidten.dk finde husnummeret fra 1827 [Husnr. 1827]. I brandforsikringen for 1827-1837 kan man finde det 1. matrikelnummer [Matr.nr. 1801], som kan føre ejendommen tilbage til brandforsikringen i 1801. Dette gælder også for de andre perioder. Har man ejendommen i brandforsikringen 1801, kan man gå den modsatte vej.

Tilgængelighed

På Rigsarkivet i København er alle brandtaksations- og -forsikringsprotokoller tilgængelige på rullefilm og microfich samt nogle af originalerne. På Rigsarkivet i Viborg er resten af originalerne samt 2 sæt rullefilm og microfich tilgængelige. Originalerne kan ikke lånes.

På Aarhus Stadsarkiv er en fotokopi af brandtaksationsprotokollenerne fra 1761 til 1793 og fra 1847 til 1857 samt brandforsikringsprotokollenerne 1811, 1847 til 1867 tilgængelige.

Trods et løfte om aflevering af det 3. sæt microfilm til Stadsarkivet er dette fortsat ikke sket, ligesom disse brandarkivalier heller ikke i modsætning til mange af landets øvrige branddistrikter fortsat ikke er digitaliseret.

Rullefilmen har den bedste kvalitet, sværere at affotografere, mens microfichene er nemmere at springe rundt i. I moderne læseapparater sker kopiering dog til et usb-stik.

12. 1787- Folketællingerne:

Folketællingen pr. 01-07-1787 skulle have indeholdt en husnummer, men i Aarhus blev det kun til et fortløbende husstandsnummer pr. gade.

Folketællingen pr. 01-02-1801 synes derimod at have levet op til instruksen om, at der skulle angives såvel husnummer [Husnr. 1787] som husstandsnummer. Sidstnævnte pr. gade. Nummereringen med det 1. husnummer i byen synes at påbegyndt i 1789 ud fra ovennævnte annonce med et husnummer den 04-05-1789. Er dette tilfælde, kan man med forsigtighed bruge dette nummer tilbage til 1787.

Folketællingen pr. 18-02-1834, 01-02-1840, 01-02-1845, 01-02-1850, 01-02-1855 og 01-02-1860 indeholder det 2. husnummer [Husnr. 1827], som resolutionen 30-09-1827 foreskrev.

I folketællingen pr. 01-02-1870 indeholder det 3. husnummer [Husnr. 1869] og/eller i visse tilfælde det 2. husnummer [Husnr. 1827].

Folketællingen pr. 01-02-1880, 01-02-1890 og 01-02-1901 indeholder det 3. husnummer [Husnr. 1869] og 2. matrikelnummer [Matr.nr. 1863].

13. 1796-1829 Realregister for Aarhus Kjøbstad

På Aarhus Stadsarkiv findes en fotokopieret protokol i seks bind indeholdende: "Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1829» Protokollen indeholder de summariske oplysninger om ejerskifte og gældsætning m.m. for en given ejendom for denne eller en del af denne periode. Hver ejendom er bl.a. beskrevet med kolonnerne: *Ejendommens Matriculs No.* [Husnr. 1827] og *Det gamle Huus No.* [Husnr. 1787 påbegyndt omkring 04-05-1789]. Ejendommene er opført i nummerorden svarende til husnummeret fra 1827.

Protokollerne for ovennævnte periode og videre frem til 1879 er scannet og kan ses i Rigsarkivets database Daisy ved søgning på: Topografisk Register, Århus Byfoged, 1796-1829.

Denne protokol udgør en omsætningstabel mellem de første husnumre fra 04-05-1789 [Husnr. 1787], som skulle have været taget i anvendelse i folketællingen pr. 01-07-1787, og de nye husnumre jf. den efterfølgende resolution af 30-09-1827 [Husnr. 1827].

I det efterfølgende gennemgår jeg dette materiale med henblik på at vise denne sammenhæng.

Tidspunktet for udskrivningen af de seks protoller fremgår ikke af teksterne:

- Alle indførslerne om familien Mallings ejendomme omtaler RN9001 Rasmus Malling som ejer. Han døde den 18-07-1826.
- Indførslen af ejendommen Fiskergade 88, matr. nr. 181 tilhørende familien Kaarsberg omtaler sønnen RN9092 Hans Dons Kaarsbergs overtagelse af ejendommen den 18-03-1829, hvor RN9022 madame Malling, Rasmus' enke står som långiver. Hans' far døde den 08-07-1826.
- Den første annonce med det nye husnummer fra 1827 ses i Aarhus Stiftstidende den 23-08-1828.

Men disse oplysninger indikerer, at protokollen er skrevet i perioden før 18-07-1826 til kort efter 18-03-1829. Eftersom protokollen er skrevet i nummerorden efter forsikringsnummeret i 1827, må forberedelsen af dette også have været igang.

Ejendommens Matriculs No.	Det gamle Huus No.	D o b e og G a b e.	Ejers Navn	Kjøbsummen for Ejendommen.	Kjøbets Udsættelses- og Ringlægnings Datum, samt Kjøbeprotocollens No. og Fol. hvor indført.	Anmærkninger, med Hensyn til Ejendommen.
367	149		Kjøbmanden Hans Malling	250 R.	den 18de Marts 1809.	

Figur 6 Kolonneoverskrifter for husnr. 149 matr. nr. 367 [Dynkarken 43, matr. nr. 53], Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1826

1787 Opbygningen af det 1. husnummer

I modsætning til det efterfølgende fortløbende husnummer fra 1827 [Husnr. 1827] udarbejdet efter resolutionen af 30-09-1827 om fortløbende numre starter husnummeret 1787 [Husnr. 1787] forfra tre gange, ligesom der er huller i nummereringen.

Ved udarbejdelsen af det 1. husnummer i overensstemmelse med kolonneoverskriften i folketællingen for 1787 kunne man have valgt at bruge de allerede eksisterende forsikringsnumre i forsikringen for perioden 1781-1789, hvor forsikringsnumrene er fortløbende, som vi også ser det nogle år efter i 1827, hvor man med udgangspunkt i resolutionen af 30-09-1827 vælger at bruge forsikringsnummeret for perioden 1827-1837 som husnummer. Denne nummerering har dog den klare ulempe, at nye huse betyder numre sidst i talrækken.

Noget tyder på, at man måske i stedet for meget logisk valgte at tage udgangspunkt i gadernes rækkefølge i folketællingen 1787, når det nu var den, som skulle have været forsynet med husnumre. Samtidig har man valgt at holde nogle numre åbne til nye huse.

De tre nummerblokke består af flg. hovedgader ud fra folketællingen 1787 og 1801:

Husnummer 7 til 192 dækkende især gaderne Kannikegade, Skolegade, Middelgade [Mejlgade], Rosensgade og Studsgade. [Svarer til 1. rode i brandforsikringen pr. 1811, dog er Rosensgade opført i 3. rode. 64)1811]

Husnummer 1 til 345 dækkende især gaderne Graven, Badstuegade, Mindegade, Immervad, ved Aaen [Aagade], Mindet og Mindegade, Dynkarken, Fiskergade og Brobjerg [Frederiksgade]. [Svarer til 2. rode i brandforsikringen pr. 1811. 64)1811]

Husnummer 1 til 286 dækkende især gaderne Vestergade, Møllestien/Grønnegade, Vestergade, Munkegade, Bag Klosteret, Klostergade, Guldsmidgade, Volden samt Store Torv og Lille Torv. [Svarer til 3. rode i brandforsikringen pr. 1811 med tillæg af Rosensgade. 64)1811]

Blokkene svarer i det store hele også til rækkefølgen i 1827-husnumrene.

I det efterfølgende vises en tabel indeholdende numre fra de forskellige nummersystemer:

Løbenr	Gadenavn 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1787	Husnummer 1787-1827	Gruppering 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1801	Husnummer 1827-1869	Sortering 1827-1869 = rækkefølge i Realregister 1796-1829 og FT1834
35	Rosensgade/Bag Bisgaard	(05, 30)	-	A	05	153-156	10

Løbenr	Gadenavn 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1787	Husnummer 1787-1827	Gruppering 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1801	Husnummer 1827-1869	Sortering 1827-1869 = rækkefølge i Realregister 1796-1829 og FT1834
21	Kannikegade/Svinetorvet	01	007-014	A	01	004-007, 002	02, 04
36	Skolegade	03	015-041, 124-129	A	02	012-050	06
37	Skolegyde	(03)	040-042	A	(02)		-
26	Mejlgade/Middelgade	06	044-123	A	03	051-086, 091-152	07, 09
5	Domkirkegaarden	04	063, 139	A	04	001, 003, 008-011	01, 03, 05
19	Havgyden	(06)	069-070	A	(03)	087-090	08
34	Rosengade	05, 31	133-140, 252-258	A	26	157-165, 907-914, 919	11, 46, 49
12	Fægyden/Studsgade	07	145-146	A	06	166-178	12
41	Studsgade	08	147-192, 108	A	07	179-213	13
15	Grønland	-	-	B	-	388-411	23
14	Graven	09	001-028	B	08	214-237	14
1	Badstuegade	10	030-048	B	09	238-259	15
20	Immervad	12	050-054, 345	B	10, 17	260-262, 264-269	16, 18
47	ved Aaen/Aagade	13	054-112	B	11	263, 270-322	17, 19
27	Mindegade	02, 14, 17	112-129	B	12	323-342	20
33	Ridderstrædet	16	130-141	B	13	415-427	26
7	Dynkarken, Ridderstræde	16	141-141	B	13	415-415	25
6	Dynkarken	15	142-162	B	14	343-378, 412-414	21, 24

Løbenr	Gadenavn 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1787	Husnummer 1787-1827	Gruppering 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1801	Husnummer 1827-1869	Sortering 1827-1869 = rækkefølge i Realregister 1796-1829 og FT1834
38	Spanien/Dynkarken	(15)	146-148	B	14	379-387	22
8	Fiskergade	18	173-266, 272-273	B	15	428-525	27
9	Fiskergyde	(19)	269-269	B	(16)	526-531	28
10	Frederiksgade/Brobjerg/Brohule	20, 21	271-344	B	16	532-608	29
49	Stentrappen	35		B	30		
23	Klostergade/Hospitalspladsen	36	-	C	32	838-840	37
46	Østre Møllesti	23	082-085, 114-121, 069	C	19	654, 686-702, 723-730	-
43	Vestergade	22	001-036, 052-077	C	18	609-667, 888	30, 44
32	Nygade	-	002-031	C	31	760-782	35
30	Møllegade	(23)	037-051	C	(19)	668-685	31
31	Møllestien	23	087-095, 108-111	C	19	686-730	32
13	Garvergyden	24	098-104	C		731-743	33
44	Vestre Møllesti/Østre	23	114-114	C	19	655, 656, 721-723	-
17	Grønnegade/Skidengyden	25	122-132	C	20	744-759	34
16	Grønnegade/Bag Klosteret/Klostergade	26	133-143	C	21	783-837	36
29	Munkegade/Bag Klosteret	-	141-143	C	(21)	791, 792	-
28	Munkegade	-	144-146	C		793, 796	-
22	Klostergade	26	147-195	C		783-857	36

Løbenr	Gadenavn 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1787	Husnummer 1787-1827	Gruppering 1787-1827	Gaderækkefølgen i folketællingen 1801	Husnummer 1827-1869	Sortering 1827-1869 = rækkefølge i Realregister 1796-1829 og FT1834
42	Tangen	27	190-216	C	22	846-863	39
2	Bag Klosteret	(26)	195-195	C	(21)		-
11	Frue Kirke Rist/Plads	28	208-210	C	23	841-845	38
18	Guldsmedgade	29	211-226	C	24	864-879	40
45	Volden	30	227-247, 132, 870	C	25	884-887, 889-906	43, 45
3	Bispegade/Bispegyde	(05, 31)	259-259	C		915-915	47
39	Store Torv	32, 34	260-274	C	27, 29	916-918, 920-922, 924-929	48, 50, 52
4	Borgporten	(31, 32)	266-269	C		882-883	42
24	Kødtorvet/Svinetorvet	(04)	274-274	C		930-932	53
25	Lille Torv	11, 333	286-286	C	28	880-881	41
40	Store Torv/Pustervig	32, 34	739-740	C		923-923	51
48	Uden for Munkeport	37		C	33	933-933	54

1796-1829 Afstemning af Realregisteret med andre kilder

Som det vil fremgå af de efterfølgende tabeller, synes der at være overensstemmelse mellem Realregisteret for 1796-1826s oplysninger om det gamle husnummer i 1787 [Husnr. 1787], det nye husnummer i 1827 [Husnr. 1827] og ejeren sammenlignet med folketællingen 1801s oplysninger om det gamle husnummer og ejeren, brandforsikringerne 1791, 1801, 1811, 1817 og 1827 om ejeren samt andre kilder.

Jeg har tidligere i mine artikler om familien Malling, Mindegade og Fiskergade forsøgt at identificere ejendommene dengang alene med oplysninger fra brandforsikringerne 63)64), folketællingerne 2)1787, 1801, 1834, www.folketimidten.dk 9c)samt *Grundtaksten 1682 og Realregister 33*) for at nå frem til nutidens matrikelnumrene [Matr.nr. 1863] og husnumre [Husnr. 1869] fra 1863/1869.

Sammenligner jeg nu disse nummeroplysninger med Realregistret 1796-1829 får jeg flg. resultater og overensstemmelse mellem de forskellige kilder:

Gade	Husno. 1796-1829 [Husnr. 1787] 54)	FT 1801 2) [Husnr. 1787]	Husnr. 1827	Husnr. 1869	Matr.nr. 1864	Bemærkning ejere
Mindegade [Fredens Torv]	130	169 [130]	342	4	97	Trods Katholm Kammerråd og amtsforvalter Jens Nicolai Brasch Amtsforvalter Søren Sørensen
Mindegade	129	129	341	6	96a	Købmand Hans Bech Bagermester Schrøder RN9002 Andreas Malling
Mindegade	128	128	340	8	95	RN9049 Købmand Andreas Kaarsberg Købmand Lewerkhuusen og fuldmægtig Lewerkhuusen Købmand Hans Broge
Mindegade	126, 127	127	339B	10	94	Købmand Jacob Kjeldrup H. Meulengracht Agent Meulengracht, Handelshuset Mussmann & Schwedler
Mindegade	126, 127	127	339A	12	93	Kasserne. Købmand Jacob Kjeldrup Agent H. Meulengracht Agent Meulengracht, Handelshuset Mussmann & Schwedler

Bortset fra Mindegade gl. no. 130, nyt nr. 342 og matr. nr. 97, hvor husnummeret i folketællingen er opført som nr. 169, passer husnumrene for disse ejendomme vedkommende. Forklaringen på nr. 169 er, at man [fejlagtig] har valgt at betragte Mindegade 4 som den første ejendom i Fiskergade, hvor den efterfølgende ejendom har nummer 170 [Fiskergade 104, matr. nr. 173], som fuldmægtig på amtsstuen Jens Vinstrup med familie bor i 1801. 2)1801

For Mindegades nordside med de gl. no. fra 113 til og med 120 er der dog sket en forskydning, hvor Realregisteret 1796-1829 er forskudt med et nummer i forhold til folketællingen 1801. Forskellen skyldes muligvis usikkerhed omkring ejendommene Mindegade 1 og 3, hvor den ene ejendom er et pakhús.

For Fiskergades vedkommende er der overensstemmelse mellem familien Kaarsbergs ejendom gl. no. 179, 180 og 181 nu Fiskergade 88, matr. nr. 181. Også her kan der forekomme mindre forskydninger.

I Dynkarken/Spanien havde RN9001 købmand Rasmus Malling en række ejendomme, hvor der også er overensstemmelse mellem de forskellige kilder, uagtet at en del af ejendommene endnu ikke havde fået husnummer i Realregistret 1796-1829:

Gade	Husno. 1796-1829	FT 1801	Husnr. 1827	Husnr. 1869	Matr.nr. 1864	Bemærkning ejere
Dynkarken	151	[151]	365	37	55	RN9001 Købmand Rasmus Mallings bortlejede hus i 1801 [Skriver Daniel Frik]
Dynkarken	ingen data	150	366	39	54a	Købmand Rasmus Mallings købmandsgård RN9001 Købmand Rasmus Malling, ingen tinglyst skøde
Dynkarken	ingen data	[150]	366	41	54a	Købmand Rasmus Mallings købmandsgård RN9001 Rasmus Mallings
Dynkarken	149	149	367	43	53b	Skipper Thomas Schibye RN9001 Købmand Rasmus Malling [Enkesædet]
Spanien/Dynkarken Udenfor Mindeport	148	148	368	1	52	RN9001 Rasmus Malling RN9001 Rasmus Malling og RN9263 Peder Herskind
Spanien/Dynkarken (Toldbodgade 22)	ingen data	[144]	373	9	48	RN9001 Købmand Rasmus Malling [det gamle ridehus] [udlejet til matros Peter Lorenzen m. familie i 1801 2)]
Grønland/Dynkarken (Spanien 19)	ingen data	[ikke nævnt]	377	32	43	RN9001 Rasmus Malling
Spanien/Dynkarken	ingen data	[ikke nævnt]	377	32	43	RN9001 Købmand Rasmus Malling
Grønland/Dynkarken	ingen data	[ikke nævnt]	378	32	43	RN9001 Købmand Rasmus Malling
Spanien/Dynkarken (Grønland 32)	ingen data	[ikke nævnt]	378A	19	43	RN9001 Købmand Rasmus Malling
Spanien	ingen data	[ikke nævnt]	379	21	42	RN9001 Købmand Rasmus Malling
Grønland/Spanien (Spanien 23)	ingen data	[ikke nævnt]	380	36	41	RN9001 Rasmus Malling
Spanien (Grønland 36)	ingen data	[ikke nævnt]	380	23	41	RN9001 Købmand Rasmus Malling
Spanien	ingen data	[ikke nævnt]	381	25	40	RN9001 Købmand Rasmus Malling

Gade	Husno. 1796-1829	FT 1801	Husnr. 1827	Husnr. 1869	Matr.nr. 1864	Bemærkning ejere
Spanien	ingen data	[ikke nævnt]	382	27	39	RN9001 Kjøbmand Rasmus Malling
Spanien	ingen data	[ikke nævnt]	383	29	38	RN9001 Kjøbmand Rasmus Malling

Som nævnt foran så ses annonceringer med begge husnumre [Husnr. 1787 og Husnr. 1827] første gang den 23-08-1828 i Aarhus Stiftstidende og sidste gang den 08-06-1840 eller 23 gange. En gennemgang af disse annoncer viser, at der er overensstemmelse mellem de to husnumre i avisannoncens tekst og de samme i *1796-1829 Realregister for Aarhus Kjøbstad*. 54)1796-1829 og 7b)

14. 1859- Aarhus Vejviser:

Det 2. husnummer [Husnr. 1827] blev medtaget i den første udgave af Aarhus Vejviser udgivet af bogtrykker Peter Nielsen i 1859. 48)bind II#61 jf. 33)1933#155, hvor personerne er oplyst i alfabetisk orden efter efternavn, stilling, gadenavn og husnummer. 35)1859

Det 2. husnummer gentages i Vejviseren fra 1869, men fra 1871 til og med 1879 vises det 3. husnummer [Husnr. 1869]. Fra udgaverne i 1880 frem til og med 1979 indeholder Vejviseren både det 3. husnummer [Husnr. 1869] og 2. matrikelnummer [Matr.nr. 1863]. 35)

15. 1870 Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus 1870:

Bygningskommissionen for Aarhus Kommune udarbejdede i 1870 et «Register over Gader og Huus-Nummere i Aarhus 1870» indeholdende kolonnerne: *Gammelt Huus No [Husnr. 1827]*, *Nyt Huus No [Husnr. 1869]*, *Eiers Navn, Folio og Nyt Matr. No [Matr.nr. 1863]*. 36) Protokollen befinder sig fortsat i Rigsarkivet i Viborg.

130.

Minde

foire Side
febergade 97.

323	2	Ejend. C. M. Schmidt 900	120
342	4	" J. Rahr 515. 837 Fodens Turo 1	97
341	6	" H. Schandorf 718. 744	96
340	8	" H. Broge 386. 839. 871.	95
339	10	Judm. Lewerthusen	94
339	12	Procurator Kirge	93
338	14	Lewerthusen	92
337	16	Jonfrus Gætt Vadulueger Gætt. 854.	91
336	18	Skjerve Lunden	90
			89

Figur 7 Ejere, husnummer 1827 og 1869 samt matrikelnummer 1863 for Mindegade 4-18, 1870

Denne protokols omsætningstabel skulle i princippet svare til www.folketimidten.dk.

På denne side fra Mindegades søndre side optræder bl.a. købmand Hans Broge i Mindegade gl. nr. 340, nyt nr. 8 og nyt matr. nr. 95 [Mindegade før husnr. 340 nu husnr. 8 og matr. nr. 95]. 36)#130

16. Omsætningstabeller mellem forskellige perioders hus- og matrikelnumre

Der findes fem måder at omsætte mellem de gamle og nye hus- og matrikelnumre:

1. Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1829 viser husnummeret fra omkring 1789 til 1827 [Husnr. 1787] og husnummeret 1827 [Husnr. 1827] med gadenavnet og ejer. 54
2. Man kan omsætte mellem de to matrikelnumre [Matr.nr. 1801 og Matr.nr. 1863] ud fra brandforsikringen for perioden 1834-1847, som indeholder det 1. matrikelnummer [Matr.nr. 1801] og husnummeret fra 1827 [Husnr. 1827], efterfulgt af et opslag i www.folketimidten.dk på husnr. 1827 giver nutidens matrikelnummer [Matr.nr. 1863] og husnummer [Husnr. 1869]. Alternativt kan man ved hjælp af samme brandforsikring gå tilbage til 1801 ved hjælp af

Matr.nr. 1801. Se tabel under *1761- Nummerering i brandforsikringsprotokollerne*.

Som eksempel har RN9001 Rasmus Mallings købmandsgård i brandforsikringerne fra 1801, 1811/1810, 1817, 1827 og 1837 matricul no. 335 [Matr.nr. 1801], i 1837 tillige husnummeret 366 [Husnr. 1827], der slået op i folketimidten.dk giver Dynkarken 39-41 [Husnr. 1869], matr. nr. 54 [Matr.nr. 1863].

3. Aarhus Bygningskommission udarbejdede en protol, hvoraf fremgår det 2. husnummer [Husnr. 1827], det aktuelle husnummer fra 1869 [Husnr. 1869], ejers navn og det aktuelle matrikelnummer fra 1863 [Matr.nr. 1863] sammen med gadenavnet. 36) *Register over Gader og Huus Nummere i Aarhus 1870*.
4. C.J.T. Thomsens undersøgelser [*Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller* 33)1933-1940] af ejendomsforholdene i skøde- og panteprotokollerne sammen med andre relevante arkivalier for perioden 1682, 1683-1693. Thomsens tabel indeholder det 2. husnummer fra 1827 [Husnr. 1827] og det 2. matrikelnummer fra 1863 [Matr.nr. 1863] vist sammen med datidens gadenavn.

Kolonnerne i Thomsens realregister er forklaret efterfølgende under afsnittet: *Ejerne af bebyggelsen uden for den første Mindeport, Tiden før 1760*. Dog skal man være opmærksom på, at det nævnte løbenummer er et nummer sat af Thomsen for at holde styr på de enkelte ejendomme og ikke et nummer i det originale materiale.

5. På hjemmesiden www.folketimidten.dk under folketællingen for 1834 kan man omregne mellem det 2. husnummer [Husnr. 1827], gadenavn og det 3. husnummer fra 1869 [Husnr. 1869] samt det 2. matrikelnummer fra 1863 [Matr.nr. 1863]. 9c)

Bygningsnumre i det gamle Aarhus

Gammelt husnummer	Ny adresse	Matrikelnummer
Husnummeret efter det "gamle" system, som fungerede mellem 1829 og 1869. Nummeret optræder i folketællingerne.	Gadenavn og husnummer som det blev indført i 1869. Det er disse numre, der i princippet findes i dag.	Matrikelnummeret, som det fremgår af matrikelkort.
Hus.nr. 1827	Badevej Nr.: 1869	Matr.nr. 1863
Søg	Søg	Søg

Ved søgning udfyldes kun en kategori for at finde de tilsvarende andre. Man kan angive '?' i stedet for et ciffer, hvorefter der bliver søgt efter et vilkårligt ciffer. F.eks. vil en søgning efter '4?' give alle huse med et nummer i 40'erne.

[Til forsiden](#) | [Om bygningsnumrenes historie](#) | [Kort over Aarhus 1855](#)

Figur 8 Omregningstabel mellem husnummer 1827 og 1869 samt matrikelnummer 1863, folketimidten.dk

Se det efterfølgende uddrag fra Udenfor Mindeporten.

Omsætningstabel over ejendomme i Dynkarken og Spanien:

Ved hjælp af de givne kilder:

Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1829. 54)

Folketællingen 2)1801

Grundtaksten 1682 og Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller 1683-1693. 33)

Brandforsikringsprotokollerne 63)64)1801-1837

Folketællingerne 2)1834-1870

og Aarhus Vejviser 35)1880

har jeg opstillet flg. omsætningstabel mellem de forskellige nummersystemer.

Som det 1. husnummer [Husnr. 1787], som jo alene fremgår af to kilder: *Realregisteret for Aarhus Kjøbstad 1796-1829* og *folketællingen 1801*, har jeg i [] angivet et nummer dannet ved interpolation af de andre kilder ud fra de få kendte personers adresse i folketællingen 1801. Ved

sammenligning af Realregistrets nummer og det interpolerede nummer kan man konstatere mindre afvigelser om end nummerrækken på gadeniveau synes at holde.

I *Realregister for Aarhus Kjøbstad 1796-1829* er opført det 2. husnummer [Husnr. 1827] og det 1. husnummer [Husnr. 1787]. 54)

I Brandforsikringsprotokollerne er opført det 1. matrikelnummer [Matr.nr. 1801] og fra 1827-1847 det 2. husnummer [Husnr. 1827]. Eftersom husene uagtet taksationsåret gennemgående er fortløbende nummereret, er det muligt sammen med det første matrikelkort fra 1864-1865 med en vis sikkerhed at identificere de manglende ejendommens 1. matrikelnumre.

I Grundtaksten 1682 og Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller 1683-1693. 33) er opført ejendommens husnummer fra 1827 [Husnr. 1827] i kolonne 6 og matrikelnummeret fra 1940 [Matr.nr. 1863] i kolonne 7.

Disse kilder giver flg. omsætningstabel:

Udenfor Mindeporten (Dynkarkens vestre og østlige side):

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokollerne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
<i>Dynkarkens vestlige side:</i>					
143		413		12-14 (Hospital)	72
142		414		10	73
142				8	74
<i>Dynkarkens østre side:</i>					

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokollerne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
ingen data	[166]	349	318	1-3	71
167	[165]	350	319	5	70
166	[164]	351	320	7	69
165	[163]	352	321	9	68
164	[162]	353	322	11	67
163	[161?]	354	323/ 324?	15 [354a]	66
163	[161?]	354	323/ 324?	17 [354b]	65
160	[160]	355	325	19	64
160, 161, 162	[159]	356	326	21	63
159	[158]	357	327	23	62
158	[157]	358	328	25	61
157	[156]	359	329	27	60
156	[155]	360	330	29	59
ingen data	[154]	361	331	31	58

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokollerne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
154	[153]	362	332	33	57
153		363	332	33	57
152	[152]	364	333	35	56
151	151	365	334	37	55
ingen data	150	366	335	39-41	54 > 54a
149	149	367	336	43	53 > 53b+53a

Udenfor Mindeporten (Spanien):

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokoller ne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
	<i>Spanien:</i>				
148	148	[368+369]	337	1	52
ingen data	[147]	[370]	338	3	51
146	[146]	[371]	339	5	50
147	[145]	[372]	340	7	49
ingen data		[373]	341	9	48
ingen data	[144]	[374]	342	11	
ingen data	[ikke nævnt]	[375]	343	15	46 > 46a
	[ikke nævnt]	[940]	344		45
ingen data	[ikke nævnt]	[376]	345	17	44
ingen data	[ikke nævnt]	[377, 378, 378a, 378b]	346	19	43
ingen data	[ikke nævnt]	[379]	347	21	42

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokoller ne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
ingen data	[ikke nævnt]	[380]	348	23	41
ingen data	[ikke nævnt]	[381]	349	25	40
ingen data	[ikke nævnt]	[382]	350	27	39
ingen data	[ikke nævnt]	[383]	351	29	38
	[ikke nævnt]	[937]	352	31-33	37
ingen data	[ikke nævnt]	[384]	353	35/ 36a	36
ingen data	[ikke nævnt]	[384]	354	37/ 36b	
ingen data	[ikke nævnt]	[385]	355	39	35
	[ikke nævnt]	[386b]			
ingen data	[ikke nævnt]	[386a]	356	41	33

Husnummer 54)Realregister 1796-1829 = Folketællingen 1801 2)	Interpoleret husnummer i Folketællingen 1801 2)	Løbenr. i G.T. 1829 og Realregister 1796- 1829 33)54) = Hus-nummer 1827 9c) = For. nr. 1827 og husnr. 1834-1847 64) = Hus. nr. 1834-1860 2)	Matrikelnummer 64)Brandforsikringsprotokoller ne 1801-1837	Husnummer 1869 9c)www.folketmidten.dk	Matrikel-nummer 1863 34) og 33)
[Husnr. 1787]	[Husnr. 1787]	[Husnr. 1827]	[Matr.nr. 1801]	[Husnr. 1869]	[Matr.nr. 1863]
	[ikke nævnt]	[943]	357	43	32
	[ikke nævnt]	[944]	358	45	31
	[ikke nævnt]	[946a]	359	47	30
	[ikke nævnt]	[946b]	360	49	29
	[ikke nævnt]	[946c]	361	51	28
	[ikke nævnt]	[947a]	362	53	27
	[ikke nævnt]	[947b]	363	55	26
	[ikke nævnt]	[958]	364	57	25
	[ikke nævnt]	[953]	365	59	24

17. Problemer med interpolation af numrene:

Grundet manglende omsætningstabeller, matrikelkort m.m. kan metoden med at interpolere sig frem til et givet hus- eller matrikelnummer være den eneste måde at finde en ejendom på. Metoden er dog ikke uden problemer (bl.a. grundet overtro brugte man ikke husnummeret 13. 9c)), hvilket det efterfølgende eksempel fra nogle ejendomme i Spanien vil vise. Kortet til venstre viser ejendommene i Spanien 1-17s skel til Grønland og kortet til højre viser de samme ejendomme med skel til Spanien (røde tal er Matr.nr. 1863 og sorte tal er Husnr. 1869 156):

Spanien 3, 5 og 7 har ikke skel til Grønland, idet Spanien 1 går venstre om dem langs med Grønland.

Spanien 9, matr. nr. 48 går uberørt igennem fra Spanien til Grønland. Denne ejendom (det gamle Exercherhus/Ridehus) var oprindeligt en del af Spanien 1, matr. nr. 52, men i 1827 frastykket, hvilket kunne give problemer ift. interpolation af brandforsikringens nummerering.

Derimod er matr. nr. 46 og 45 berørt af anlæggelsen af jernbanen i 1862 fra Hovedbanegården mod højre og Havnen til venstre. Før 1862 eksisterede disse ejendomme med facade til Spanien og

bagskel til Grønland. De ville have fået numrene 15 og 17 svarende til rækkefølgen i matrikelnumrene (hus nr. 13 brugte man ikke). I 1862 mister matr. nr. 46 skel mod Grønland men beholder facaden mod Spanien og får dermed hus nr. 15. Matr.nr. 45 mister til gengæld facaden mod Spanien men eksisterer fortsat som en grund mod Grønland formodentlig uden bygning og får efterfølgende i 1869 derfor ikke noget husnummer.

På et senere tidspunkt lægges en del af matr. nr. 47 til matr. nr. 46, der herefter benævnes matr. nr. 46b og 46a men husnumrene bevares.

Endelig er matr. nr. 44 ikke berørt af anlæggelsen af jernbanen.

Ovennævnte udstykninger af henholdsvis matr. nr. 48 og 45 kunne uden tvivl have givet problemer med interpolationen af manglende numre.

18. Ejerne af bebyggelsen uden for den anden Mindeport:

1682 Grundtaksten og efterfølgende

Dynkarken har skønt beliggende uden for den anden Mindeport været bebygget langt tilbage i byens historie. Af C.J.T. Thomsens undersøgelser (*Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller*) af ejendomsforholdene i grundtaksten, skøde- og panteprotokollerne sammen med andre relevante arkivalier for perioden 1682, 1683-1693 33)1933 til 1940 fremgår det efterfølgende. Udover hans realregister har jeg brugt www.folketimidten.dk til at finde det 3. husnummer [Husnr. 1869] og brandforsikringerne 1827-1837, 1817-1827, 1811-1817 samt 1801-1810 til at finde det 1. matrikelnummer [Matr.nr. 1801]:

1682 Dynkarken 1-37, matr. nr. 71-55

Grundtaksering løbenr. 218 i 1682, gl. hus nr. 1827 349-365 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 318-334 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 1 til 37 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 71 til 55 [Matr.nr. 1863]:

Uden for Minporten [2. Mindeport ved Mindegades udmunding i Dynkarken] i 1682 fandtes der 18 boder [samt en?] [RN9513] Jens Wegerslev tilhørende medhosliggende hauge. 33)1935#72 [rådmænd Jens Wegerslev 26)#391]

"Boder, lejeboder eller våninger kaldtes de mindste boliger i købstaden, og som fungerede som boliger for den nederste del af byens indbyggere, småkårsfolk eller fattige familier. Ofte var de opført af velhavende købmænd med henblik på udlejning." 48)#36

På en auktion den 28-03-1689 solgtes 17 boder til [RN9548] farver Peter Jessen. 33)1935#72 Rådmænd og farver Peter Jessen er i 1682 opført under løbenr. 374 med egen iboende gård i Farvergaden på den søndre side gl. husnummer 704-707 [Husnr. 1827] [Møllestien 41-53, matr. nr. 420-426] med hosliggende hauge. 33)1936#102

I grundtaksten for 1737 under løbenr. 374 (tidligere 218) er der sket en mindre forhøjelse som følge af bygningsforbedringer eller lign. 33)1940#92

Købmand Mogens Blach, der selv boede i Vestergade, ejede i 1761 14 boder i Dynkarken. 48)#37

1682 Dynkarken 39-41, 43, matr. nr. 54 og 53 og Spanien 1-7, matr. nr. 52-49

Grundtaksering løbenr. 219 i 1682, gl. hus nr. i 1827 366-372 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 335-340 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 39-43 og 1-7 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 54-49 [Matr.nr. 1863] [RN9001 Mallings gårde i nr. 39-41 og 43]:

Den 05-07-1666 har rebslager Laurits Espensen pantsat ejendommen til [RN9342] handelsmand Christen Jensen Basballe. Af skiftet af 13-02-1672 fremgår det, at Laurits døde år tidligere. Den 27-01-1685 overtager Christen Jensen Basballe ejendommen. 33)1935#72

I grundtaksten 1737 er ejendommen udstykket i flg. dele, som alle får deres eget matr. nr.:

1737 Dynkarken 39-41, matr. nr. 54

Om løbenr. 391 (før 219), gl. hus nr. i 1827 366 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 335 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 39-41 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 54 [Matr.nr. 1863] [RN9001 Mallings købmandsgård] fortælles: Karen Hl. Ottes i Haslum står som ejer af tuinde [tvinde?] små boder med kåljord. Grundtaksten er samtidig blevet fordoblet som udtryk for en ombygning/forbedring af ejendommen. 33)1937#80

1737 Dynkarken 43, matr. nr. 53

Om løbenr. 392 (før 219), gl. hus nr. i 1827 367 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 336 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 43 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 53 [Matr.nr. 1863] [RN9001 Mallings enkesæde]: En øde plads. 33)1937#81

1737 Spanien 1, matr. nr. 52

Om løbenr. 393 (før 219), gl. hus nr. i 1827 368-369 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 337 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 1 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 52 [Matr.nr. 1863]: Jens Laursens egen iboende våning med en liden kålhauge. Handelsmand Jens Lauridsen Bjerre døde nogle få dage efter Sankt Olai Dag 1687 [29-07-1687?] og efterlod enken Maren Christensdatter samt deres fælles børn Laurits (18), Michel (16), nuværende Ribe og Karen (14). 33)1937#81

1737 Spanien 3-7, matr. nr. 51-49

Om løbenr. 394 (før 219), gl. hus nr. i 1827 370-372 [Husnr. 1827] og gl. matr. nr. 338-340 [Matr.nr. 1801], nyt hus nr. fra 1869 3-7 [Husnr. 1869] og nyt matr. nr. 51-49 [Matr.nr. 1863]: Willadts Jacobsen iboende gård Mattias Broberg tilhørende. 33)1937#81

I det efterfølgende vises de relevante sider fra Thomsens Realregister over Dynkarken, Spanien. 33) Realregisteret tager udgangspunkt i Grundtaksten for 1682 og mangler derfor en række af de senere bygninger i disse to gader:

1 I Kolonne 1 er Ejendommene betegnede med deres Løbe-Nummer i G. T. 1682. De Ejendomme, der senere ere optagne i Grundtaksten, ere betegnede med deres Løbe-Nummer i G. T. 1737 i ().

2 I Kolonne 2 findes anført Ejendommens Grundtakst i 1682.

3 I Kolonne 3 findes anført de Ændringer og Tilføjelser til G. T. 1682, der fremgaar af G. T. 1737, i det Omfang, det har været mig muligt at identificere de paa-gældende Ejendomme i G. T. 1737 med Ejendomme i G. T. 1682.

4 I Kolonne 4 findes anført nogle Oplysninger om enkelte Ejendomme.

5 I Kolonne 5 findes anført Ejendommens Grundtakst i 1829.

6 I Kolonne 6 findes anført Ejendommens Løbe-Numre i G. T. 1829 og i det ældste førte Realregister. Hus.nr. 1827

7 Endelig findes i Kolonne 7 anført Ejendommens Løbe-Numre i den nugældende Matrikul. Matr.nr. 1863

Nogle af Ejendommene er i Kolonne 1 betegnede med *.

Vedrørende disse Ejendomme findes der i det af mig udarbejdede Realregister anført Dokumenter, der indeholder Maalsangivelser.

1	2	3	4	5	6	7
<i>Kannikegade paa den nordre Side af regne øster paa.</i>						
1	25		} G. T. 1825: + 4 Rdr. 80 β. }	39 40	1	a. 751
2	37 ^{1/2}					b. 750
8	4 ^{1/6}					c. 777
9	4					d. 778
				36 08	2	752
				2 64	12	756
			} Resten af denne Ejendom er henlagt under 454. }	4 26	13	757
3	37 ^{1/2}			4 26	14	758
				5 32	15	759
4	1 ^{2/3}	15		3 40	16	760
5	15		Henlagt under 454.	16 64	17	761

Figur 9 Forklaring til kolonnerne i Grundtaksten 1682 og Realregister til Aarhus Bys Skøde- og Panteprotokoller 1683-1693

("Det ældste førte Realregister": Realregister over Aarhus Kjøbstad 1796-1829 54)?]

Udenfor Mindeporten.

Mallings ejendomme udenfor Mindeporten				3 48	349	71	
				5 00	350	70	
				2 48	351	69	
				4 66	352	68	
				5 50	353	67	
Dynkarken 15-17				4 48	354	{ 66	
						65	
218	61			5 35	355	64	
(374)		2-3-0		5 48	356	63	
				2 78	357	62	
				2 78	358	61	
				3 72	359	60	
				2 78	360	59	
				2 64	361	58	
			Dynkarken 39-41	2 78	362	} 57	
				2 78	363		
				2 78	364	56	
Dynkarken 37				2 72	365	55	
219	6 ^{1/3}	1-1-14	G. T. 1737: 6-4-2 + 1-1-14.	}	21 32	366	54
(391)		13-3-0			16 40	367	53
(392)		16-0-0			36 00	{ 368	} 52
(393)		36-0-0	G.T.1737: Vari 1730: 3Bo- der, Taksation 14 Rdlr., nu 1 Gaard 2 Loft høj, 24 Fag.		369		
Spanien 1				5 48	370	51	
(394)		11-2-0	Dynkarken 43	2 72	371	50	
				2 72	372	49	
				3 32	413	72	
				9 00	414	{ 73	
						74	
Ridderstræde			Ridderstræde.	3 10	415	75	
				3 00	416	76	
220	11 ^{2/3}	26-0-0	G. T. 1737: 12-2-0 + 26-0-0.	2 48	417	77	
				2 08	418	78	
				2 48	419	79	
Mallings ejendomme uden for Mindeporten				2 48	420	80	
				2 48	421	81	
				3 32	422	82	
				3 32	423	83	
220	11 ^{1/2}	26-0-0	G. T. 1737: 12-2-0 + 26-0-0.	}	3 32	424	{ 84
					3 32	425	85
					3 32	426	86
					3 32	427	87
					3 32	427	88

Om Malling-slægtens ejendomme i Dynkarken, Spanien m.fl. henvises til mine artikler:
www.aastrup.de

19. Persongalleri:

Om de enkelte personer kan jeg i øvrigt henvise til artiklen: *Persongalleri*
og
til mine [anetavler](#) vælg Købmandsslægten Malling i Aarhus.

20. Kilder:

Eftersom jeg til mange af mine nyere artikler har brugt de samme kilder om lokalhistorien i Aarhus, har jeg valgt i artiklerne at referere til den fælles oversigt over disse kilder: *Kilder* med mindre andet fremgår af den enkelte artikel, som det ofte vil være tilfældet for ældre artikler, der i så fald har deres egen kildeoversigt i slutningen af artiklen.